

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221201852
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4221201852.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci žalobkyne: B. A. - Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. Z. L. XX, štátna občianka F. republiky, proti žalovanému: P. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. Z. L. XX, štátny občan Q. republiky, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 17C/18/2021-13 zo dňa 21.05.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti poslednej vety I. výroku týkajúceho sa kontroly dodržiavania neodkladného opatrenia zabezpečením technickými prostriedkami p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením na návrh žalobkyne podaný dňa 21.05.2021 o nariadenie neodkladného opatrenia I. výrokom dočasne zakázal žalovanému P. A. vstupovať do nehnuteľností - rodinného domu nachádzajúceho sa v A. Z. L. so súpisným č. XX, vrátane pozemku na ktorom sa dom nachádza, a príjazdových ciest na pozemok, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX kat. územie A. Z. L. vedeného Okresným úradom A., katastrálny odbor, súpisné číslo XX, dom postavený na parcele A. „C.“ č. XXX/XX, vrátane pozemku na parcele č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m² a parcely č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m². Zároveň rozhodol, že kontrola dodržiavania neodkladného opatrenia bude zabezpečená technickými prostriedkami. Výrokom II. uložil žalobkyňi, aby v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podala voči žalovanému žalobu podľa § 705a Občianskeho zákonníka o vylúčení žalovaného z užívania rodinného domu, nachádzajúceho sa v A. Z. L. č. d. XX, vrátane pozemku na ktorom sa dom nachádza a príjazdových ciest na pozemok, evidovaný na parc. A. „C.“ č. XXX/XX, zastavaná plocha o výmere XXX m², zapísaná na LV č. XXX, k. ú. A. Z. L.. Napokon III. výrokom súd určil, že neodkladné opatrenie vo výroku I. bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej, t. j. vylúčenia žalovaného z užívania rodinného domu.

2. Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1,2, § 328 ods. 1,2, § 329 ods. 1,2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 2, § 336 ods. 1,2,3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) a § 11 ods. 3 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 78/2015 Z. z.“). Navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že má dôvodné obavy zo správania sa manžela pre ohrozenie jej zdravia a života. Uviedla, že so žalovaným je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. XXX k.ú. A. Z. L.. Žalovaný má dlhodobé problémy so svojím správaním. Spolu žijú v manželstve vyše XX rokov a pochádzajú z neho dve maloleté deti vo veku X a X rokov. Žalovaný ju dlhodobou psychicky a fyzicky týra, čo začalo už pred uzatvorením manželstva, kedy ju prinútil napísať mu zoznam všetkých jej bývalých známostí s presnými podrobnosťami, do akého štádia dospel ich vzťah, a zakázal jej aj všetkých kamarátov mužského pohlavia, pričom im musela napísať e-mail, ktorý jej nadiktoval. Postupom času každého jej

blízkeho človeka od nej odlúčil. Pred ostatnými ľuďmi ju často ponižoval a neustále ju podozrieval z nevery. Prvýkrát ju fyzicky napadol, keď bola tehotná s ich prvým Q. v V. mesiaci tehotenstva; vtedy sa pohádali a žalovaný ju udrel, trhal jej vlasy a oplul. Odvtedy ju bil približne raz za tri-štyri mesiace, a to aj pred deťmi. Jediný človek, ktorý o tom vedel, bola jej svokra, ktorá ju však prosila, aby to neoznámila na políciu, lebo to má tolerovať kvôli deťom. Napriek tomu, že je bez finančných prostriedkov, mieni podať návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností voči maloletým deťom na čas po rozvode. Neodkladné opatrenie žiadala nariadiť z dôvodu bezodkladnej potreby úpravy pomerov medzi nimi. Zároveň predložila súdu potvrdenie OR PZ zo dňa XX.XX.XXXX o vykázaní zo spoločného obydlija žalovaného s tým, že predmetná osoba bude vykázaná z obytného priestoru rodinného domu v A. Z. L. XX, vrátane pozemku, na ktorom sa nachádza, a aj nebytových priestorov a príjazdových ciest na pozemok na obdobie XX dní, pričom sa bude zdržiavať na adrese J. XX, V., kde býva jeho matka. Žalobkyňa predložila aj lekársku správu zo dňa XX.XX.XXXX vystavenú Z. T. A., z ktorej je zrejme fyzické násilie voči jej osobe, resp. útoky, ktoré by mali za následok ohrozenie jej zdravia.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že neodkladné opatrenie sa môže nariadiť v dvoch prípadoch, a to ak je bezodkladne potrebné upraviť pomery, alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, preto navrhovateľ musí opísaním rozhodujúcich skutočností presvedčiť o potrebe nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Pre nariadenie neodkladného opatrenia teda súd posudzuje v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, či navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, či uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha a či navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Podľa názoru súdu, žalobkyňa v čase podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia osvedčila dôvodnosť tohto nároku, a to v časti týkajúcej sa okolností, ktoré by mali zamedziť vstupu žalovaného do rodinného domu č. XX, vrátane pozemku, na ktorom sa dom nachádza, a príjazdových ciest na pozemok (LV č. XXX - parcela A. „C.“ č. XXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m²). Z listu vlastníctva č. XXX pre kat. územie A. Z. L. súd zistil, že strany sporu majú predmetné nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve.

4. Zo skutočností, ktoré žalobkyňa odôvodnila v návrhu, zo strany žalovaného dochádza k psychickým a fyzickým útokom, a práve tieto v danom čase môžu u žalobkyne vyvolávať obavy o zdravie a život. Verbálne útoky medzi žalobkyňou a žalovaným ako i násilie zo strany žalovaného pred zrakom detí tieto skutočnosti potvrdzujú. Žalobkyňa osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov, čo preukázala lekárskou správou ako aj potvrdením OR PZ A. o vykázaní osoby zo spoločného obydlija, z ktorého je zrejme, že žalovaný má možnosť bývať u matky a je v záujme žalobkyne ako aj maloletých detí, aby neboli vystavovaní stresovým situáciám, ku ktorým by dochádzalo nielen pri bezprostrednom kontakte, ale i slovnom kontakte so žalovaným, ktoré môže negatívne vplývať na ich fyzický a psychický rozvoj a na ich zdravie.

5. Za účelom zabezpečenia výkonu tohto neodkladného opatrenia vzhľadom na návrh žalobkyne, ktorý súd posúdil v zmysle § 12 ods. 4 zákona č. 78/2015 Z. z. ako prejavovaný súhlas, ktorý je zákonnou podmienkou nariadenia kontroly technickými prostriedkami, súd nariadil zabezpečiť kontrolu výkonu tohto neodkladného opatrenia technickými prostriedkami. Táto bude po preskúmaní podmienok v zmysle § 12 ods. 1 tohto zákona vykonaná probačným úradníkom súdu. Zároveň súd v zmysle § 336 ods. 1 CSP uložil žalobkyňi povinnosť podať žalobu vo veci samej v zmysle § 705a Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že podľa § 336 ods. 3 CSP súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak by žaloba nebola podaná v lehote. O trovách konania podľa § 262 ods. 1 CSP súd nerozhodol, pretože nariadením neodkladného opatrenia sa konanie nekončí, keďže žalobkyňa bola súdom uložená povinnosť do 30 dní podať žalobu a až rozhodnutím o tejto žalobe sa konanie končí.

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal zrušiť kontrolu vykonávania neodkladného opatrenia zabezpečením technickými prostriedkami. Uviedol, že pravidelne chodí po deti podľa dohody s manželkou a pravidelne im aj nakupuje. Dodržiava vzdialenosť medzi ním

a manželkou v rozsahu 10 metrov. Potvrdil, že naposledy bola medzi nimi hádka, ale nič závažné sa nestalo. Zároveň opísal priebeh vtedajšieho večera u nich doma. Na druhý deň podala manželka na neho trestné oznámenie. On im platí elektrinu, plyn, vodu a všetko ostatné a pravidelne im nakupuje. Podľa neho nie je potrebné technické zabezpečenie, preto žiada, by nebol k tomu nútený, keďže je to zbytočné.

7. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že kontrolu neodkladného opatrenia technickými prostriedkami nežiada, lebo manžel príkladne dodržiava zákaz. Ona stále žije v dome s dvoma maloletými Q.. Jej príjem je 275 eur ako rodičovský príspevok na mladšieho Q., ktorý už X. P. dovŕšil X roky, a ona sa nemá kde zamestnať. Nehnutelnosť chce predať a peniaze s rozdeliť. Medzitým ona podala návrh na rozvod.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené. Preto v napadnutej časti poslednej vety výroku I. uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Uznesenie v ostatnej časti v dôsledku absencie odvolania nadobudlo právoplatnosť. Odvolací súd aplikoval na daný prípad ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd aplikujúc toto zákonné ustanovenie a zároveň poukazujúc na ustanovenia Civilného sporového poriadku citované v odôvodnení prvoinštančného uznesenia na dôvažok dodáva nasledovné:

9. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie, vychádza z osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má mať len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Navrhovateľ musí k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať také skutočnosti, ktoré by inak boli potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na takéto dočasné nariadenie opatrenia. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem „potreba bezodkladnej úpravy pomerov“ medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je teda poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá riadne zistený skutkový stav. Ide predovšetkým o osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní.

10. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že žalobkyňa žiadala nariadenie neodkladného opatrenia mimo konania vo veci samej, a to uložením povinnosti svojmu manželovi v znení, aké je uvedené vo výroku I. napadnutého uznesenia, pričom súd prvej inštancie jej návrhu vyhovel vychádzajúc z jej tvrdení ako aj z doložených listinných podkladov. Žalovaný nariadené neodkladné opatrenie akceptoval, s výnimkou rozhodnutia o tom, že kontrola dodržiavania neodkladného opatrenia bude zabezpečená technickými prostriedkami. Odvolaním napadol len túto časť prvoinštančného rozhodnutia s tým, že to nie je potrebné, pretože on za deťmi chodí a rodinu naďalej financuje. Odvolací súd teda pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal zo skutočnosti, že žalovanému bolo právoplatne zakázané vstupovať do nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXX pre kat. úz. A. Z. L., t. j. do nehnuteľnosti, v ktorej sa žalobkyňa spolu s deťmi zdržiava.

11. Súd prvej inštancie rozhodnutie o tom, že kontrola dodržiavania neodkladného opatrenia bude zabezpečená technickými prostriedkami, odôvodnil s tým, že samotná žalobkyňa s tým súhlasila, pretože to sama v podanom návrhu žiadala v treťom odseku bodu IV. návrhu (v spise na č. I. 2). Zároveň súd toto rozhodnutie odôvodnil potrebou zabezpečenia výkonu tohto neodkladného opatrenia vzhľadom na

návrh žalobkyne v zmysle § 12 ods. 4 zákona č. 78/2015 Z. z., lebo tento súhlas je zákonnou podmienkou nariadenia kontroly technickými prostriedkami, následne vykonávanou probačným úradníkom súdu. Zároveň súd v súlade s § 336 ods. 1 CSP uložil žalobkyni povinnosť podať žalobu vo veci samej na podklade ustanovenia § 705a Občianskeho zákonníka o vylúčenie žalovaného z užívania domu.

12. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 78/2015 Z. z. zariadenie na určenie polohy kontrolovanej osoby umožňuje kontrolu pohybu a pobytu kontrolovanej osoby na základe určenia jej aktuálnej geografickej polohy, a kontrolovaná osoba je povinná mať pri sebe zariadenie na určenie polohy kontrolovanej osoby počas celého trvania kontroly technickými prostriedkami.

13. Podľa § 10 ods. 1, 2 zákona č. 78/2015 Z. z.: (1) Zariadenie probačného a mediačného úradníka je používané probačným a mediačným úradníkom a umožňuje kontrolu dodržiavania zákazu, obmedzenia alebo povinnosti uloženej rozhodnutím, a to zisťovaním prítomnosti kontrolovanej osoby na určitom mieste bez vedomosti kontrolovanej osoby. (2) Probačný a mediačný úradník je oprávnený pri výkone kontroly technickými prostriedkami používať zariadenie podľa odseku 1.

14. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 78/2015 Z. z. ak sa rozhodnutím ukladá kontrolovanej osobe zákaz priblížiť sa k chránenej osobe na určenú vzdialenosť, kontrola technickými prostriedkami sa vykonáva za súčasného použitia technických prostriedkov podľa § 3 ods. 1 písm. a), c) a d); ustanovenie § 10 tým nie je dotknuté.

15. Podľa § 12 ods. 1, 2 zákona č. 78/2015 Z. z.: (1) Kontrolu technickými prostriedkami možno vykonať, ak sú technické prostriedky k dispozícii a ak sú splnené materiálno-technické podmienky ich použitia. Materiálno-technické podmienky použitia technických prostriedkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo. (2) Okrem splnenia podmienok podľa odseku 1 možno kontrolu technickými prostriedkami podľa a) § 11 ods. 2 vykonať len s písomným súhlasom chránenej osoby, ktorá je plnoletá; ak bol tento súhlas vzatý späť, nemožno ho znovu udeliť.

16. Podľa § 14 ods. 1, 2 zákona č. 78/2015 Z. z.: (1) Ak sa počas kontroly technickými prostriedkami zmenia podmienky podľa § 12 ods. 1, probačný a mediačný úradník preverí v spolupráci s operačným strediskom možnosti ďalšieho trvania kontroly technickými prostriedkami, o čom spracuje písomný záznam, ktorý predloží s návrhom ďalšieho postupu tomu, kto vydal rozhodnutie. (2) Ak chránená osoba počas kontroly technickými prostriedkami vezme späť súhlas podľa § 12 ods. 2 písm. a) alebo ak chránená osoba podľa § 12 ods. 3 vyjadrí nesúhlas s kontrolou technickými prostriedkami, probačný a mediačný úradník o tom spracuje písomný záznam, ktorý predloží tomu, kto vydal rozhodnutie. Späťvzatie súhlasu musí byť písomné, inak sa naň neprihliada.

17. S ohľadom na obsah spisu odvolací súd po prejednaní odvolania žalovaného a s prihliadnutím na vyjadrenie žalobkyne dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, pretože bolo vydané v súlade s citovanými ustanoveniami jednak Civilného sporového poriadku, ale aj v súlade s ustanoveniami zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nebol preto daný dôvod na zrušenie výroku predmetného uznesenia v bode I. v časti týkajúcej sa poslednej vety o tom, že kontrola dodržiavania neodkladného opatrenia bude zabezpečená technickými prostriedkami. Žalobkyňa to v podanom návrhu požadovala a súd prvej inštancie túto požiadavku považoval za relevantnú. Za danej situácie v nasledujúcej dobe možno ohľadom zrušenia uvedeného obmedzenia postupovať podľa vyššie citovaného ustanovenia § 14 ods. 1, 2 zákona č. 78/2015 Z. z., v zmysle ktorého ak sa počas kontroly technickými prostriedkami zmenia podmienky podľa § 12 ods. 1, probačný a mediačný úradník preverí v spolupráci s operačným strediskom možnosti ďalšieho trvania kontroly technickými prostriedkami, o čom spracuje písomný záznam, ktorý predloží s návrhom ďalšieho postupu tomu, kto vydal rozhodnutie, ak chránená osoba, t. j. žalobkyňa, počas kontroly technickými prostriedkami vezme späť súhlas podľa § 12 ods. 2 písm. a) alebo ak podľa § 12 ods. 3 vyjadrí nesúhlas s kontrolou technickými prostriedkami, probačný a mediačný úradník o tom spracuje písomný záznam, ktorý predloží tomu, kto vydal rozhodnutie. Späťvzatie súhlasu musí byť písomné, inak sa naň neprihliada.

18. Požiadavka žalovaného prednesená v podanom odvolaní preto môže byť akceptovaná postupom na podklade uvedeného zákonného ustanovenia, a nie zrušením správneho výroku rozhodnutia súdu prvej

inštancie. Odvolací súd teda urobil záver, že odvolanie nebolo podané opodstatnene, a tak uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP obmedzujúc sa na konštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd odkazuje na dôvody obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).